

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 6. decembra 2007 (11.12)
(OR. en)**

**16096/1/07
REV 1**

**RECH 422
EDUC 222
COMPET 426**

VÝSLEDOK ROKOVANÍ

Od: Generálny sekretariát

Č. predch. dok.: 15007/07 RECH 358 EDUC 212 COMPET 378

Predmet: Uznesenie Rady o modernizácii univerzít pre konkurencieschopnosť Európy
v globálnej znalostnej ekonomike
– prijatie uznesenia Rady

Delegáciám v prílohe zasielame znenie uznesenia Rady, ako ho prijala Rada pre
konkurencieschopnosť na svojom zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 23. novembra 2007.

UZNESENIE RADY

z 23. novembra 2007

o modernizácii univerzít pre konkurencieschopnosť Európy v globálnej znalostnej ekonomike
(2007/C XXX/YY.)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

PRIPOMÍNAJÚC politické súvislosti tejto otázky, ako sú uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu:

OPÄTOVNE POTVRDZUJE:

1. Potrebu pokročiť v uskutočňovaní modernizácie európskych univerzít, zaoberať sa ich prepojenými úlohami vo vzdelávaní, výskume a inovácii ako kľúčovým prvkom v úsilí Európy vytvoriť znalostnú spoločnosť a ekonomiku a zlepšiť jej konkurencieschopnosť;
2. Dôležitosť zvyšovania možností celoživotného vzdelávania, zlepšovania prístupnosti vysokoškolského vzdelania aj pre netradičných a dospelých študentov a rozvíjania rozmeru celoživotného vzdelávania na univerzitách;
3. Dôležitosť vytvárania väčších príležitostí pre ženy na budovanie vedeckej kariéry;
4. Zásadu, že všetkým motivovaným a talentovaným študentom by sa malo umožniť využívať príležitosti, ktoré poskytuje mobilita, bez ohľadu na ich sociálne alebo ekonomické podmienky, a potrebu zvýšiť mobilitu nielen študentov, ale aj výskumných pracovníkov, učiteľov a ostatných pracovníkov univerzít;
5. Potrebu univerzít mať vo svojich štruktúrach dostatočnú autonómiu, lepšie riadenie a zodpovednosť, aby boli schopné čeliť novým spoločenským potrebám a aby sa im umožnilo zvýšiť a diverzifikovať verejné a súkromné zdroje svojho financovania s cieľom znížiť rozdiely vo financovaní v porovnaní s hlavnými konkurentmi Európskej únie;

6. Dôležitosť zabezpečovania kvality ako výraznej hybnej sily zmeny vo vysokoškolskom vzdelávaní;
7. Úlohu univerzít pri prenose vedomostí do hospodárstva a spoločnosti prostredníctvom vzdelávania, výskumu a inovácie, ako hlavného príspevku pre konkurencieschopnosť Európy, a potrebu užšej spolupráce medzi akademickou obcou a podnikateľskou sférou.

UZNÁVA, ŽE:

1. je potrebná dôslednosť v práci na vytvorení Európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania na jednej strane a Európskeho výskumného priestoru na strane druhej;
2. výzvy, ktoré prináša globalizácia, si vyžadujú, aby sa Európsky priestor vysokoškolského vzdelávania a Európsky výskumný priestor úplne otvorili svetu a aby sa európske univerzity stali konkurencieschopnými aktérmi vo svete;
3. je potrebné urýchliť reformu univerzít s cieľom nielen podnietiť rozvoj celého systému vysokoškolského vzdelávania, ale aj podporiť vznik a posilnenie európskych inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, ktoré dokážu preukázať svoju excelentnosť na medzinárodnej úrovni;
4. je potrebné zvýšiť mobilitu študentov, výskumných pracovníkov, učiteľov a ostatných pracovníkov univerzít, a zároveň uznať dôležitosť rôznorodého sociálneho zloženia tých, ktorí túto mobilitu využívajú;
5. zvyšovanie možností celoživotného vzdelávania, zlepšovanie prístupnosti vysokoškolského vzdelávania pre všetkých vrátane netradičných študentov a zlepšenie zamestnateľnosti sú kľúčovými cieľmi stratégie vysokoškolského vzdelávania na európskej aj národnej úrovni.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY:

1. Podporovali excelentnosť vo vysokoškolskom vzdelávaní vytváraním inštitúcií a sietí, ktoré sú schopné sa presadiť v medzinárodnej konkurencii vo výskume a prilákať najtalentovanejších študentov do Európy, a poskytli týmto inštitúciám autonómiu pre maximálny rozvoj ich potenciálu
2. Podporovali internacionalizáciu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania tým, že budú presadzovať zabezpečovanie kvality prostredníctvom nezávislého a partnerského hodnotenia univerzít, zlepšovať mobilitu, podporovať používanie spoločných a dvojitych akademických titulov, a uľahčovať uznávanie kvalifikácií a dôb štúdia
3. Prijali potrebné opatrenia na modernizáciu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania tým, že im poskytnú autonómiu a väčšiu zodpovednosť, aby im umožnili:
 - zlepšovať svoje postupy riadenia
 - rozvíjať svoje inovačné schopnosti, and
 - posilňovať svoju schopnosť modernizovať učebné osnovy tak, aby účinnejšie reagovali na požiadavky trhu práce a potreby študentov,a zlepšili prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu, a tým splnili požiadavky ekonomickej a technickej konkurencieschopnosti a širšie spoločenské ciele
4. Podporili príspevok vysokoškolských inštitúcií k inovácii, rastu a zamestnanosti, ako aj k spoločenskému a kultúrnemu životu tým, že ich budú nabádať, aby vytvárali a posilňovali partnerstvá s inými zainteresovanými stranami, ako napríklad súkromným sektorom, výskumnými inštitúciami, regionálnymi a miestnymi orgánmi a občianskou spoločnosťou
5. Uskutočnili konkrétne kroky, ktoré by univerzity podnietili k tomu, aby sa otvorili netradičným študentom a dospelým študentom a aby ďalej rozvíjali svoju úlohu v celoživotnom vzdelávaní zvyšovaním a podľa potreby diverzifikáciou systému vysokoškolského vzdelávania
6. Vytvorili pre študentov a mladých výskumných pracovníkov lepšie študijné a výskumné prostredie posilnením vzdelávania sa v rámci projektov a skorým zapojením študentov do výskumu, najmä v oblastiach vedy a techniky Prijali opatrenia na zabezpečenie toho, aby podporné systémy presadzovali čo najširšie a najspravodlivejšie zapojenie študentov a

výskumných pracovníkov do programov mobility, ako napríklad zlepšenie prístupnosti vysokoškolského vzdelania všetkým motivovaným a talentovaným študentom a výskumným pracovníkom vrátane tých, ktorí sú zdravotne postihnutí, bez ohľadu na ich pohlavie, príjmy, sociálnu príslušnosť či materinský jazyk, a rozširovanie sociálneho rozmeru vysokoškolského vzdelávania poskytovaním väčšej podpory študentom a výskumným pracovníkom v EÚ a poskytovaním informácií o štúdiu, mobilite a príležitostiach profesionálneho uplatnenia sa s cieľom zabezpečiť čo najlepšie možnosti na vzdelanie pre všetkých. Jedným z týchto opatrení by mohlo byť prispieť k monitorovaniu sociálneho rozmeru vysokoškolského vzdelávania, aby sa získali medzinárodne porovnateľné údaje v tejto oblasti

8. Zvýšili atraktivnosť európskych systémov vysokoškolského vzdelávania nabádaním inštitúcií, aby plne využívali možnosti spolupráce a mobility, najmä tie, ktoré ponúka program Erasmus Mundus v rámci podpory akademickej excelentnosti na svetovej úrovni
9. Využívali štrukturálne fondy na modernizáciu vysokoškolského vzdelávania.

VYZÝVA KOMISIU, aby podporovala členské štáty v súvislosti s programom modernizácie, a najmä:

1. Po porade s príslušnými zainteresovanými stranami v oblasti vysokoškolského vzdelávania a výskumu, ako aj so zodpovednými vnútroštátnymi orgánmi, určila možné opatrenia na riešenie problémov a odstránenie prekážok, ktorým čelia univerzity v Európskej únii pri uskutočňovaní modernizácie a prispievaniu v plnom rozsahu k cieľom lisabonskej stratégie;
2. Podporila vzájomné učenie sa, v rámci lisabonskej stratégie, najmä v rámci pracovného programu „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“ a nadviazania na Zelenú knihu o európskom výskumnom priestore, ako aj prostredníctvom podpory partnerstiev medzi univerzitami a priemyslom alebo súkromným sektorom;

3. Poukázala na možné opatrenia na riešenie problémov týkajúcich sa mobility študentov, učiteľov a výskumných pracovníkov v celej Európe, a najmä vzájomného uznávania kreditov a diplomov, a podporila výmenu najlepších postupov v tejto oblasti;

 4. V spolupráci s národnými programovými štruktúrami monitorovala a hodnotila vplyv:
 - sociálnej situácie študentov, ktorí sa zúčastňujú programu ERASMUS,
 - príspevok programu ERASMUS k programu modernizácie,
 - príspevok programu ERASMUS MUNDUS k medzinárodnej príťažlivosti európskych univerzíta informovala o tom členské štáty do polovice roku 2008.
-

Politické súvislosti

- 1) Činnosť Spoločenstva v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy sa zakladá na článkoch 149 a 150 zmluvy.
- 2) Na zasadnutiach Európskej rady v Lisabone v marci 2000 a v Barcelone v marci 2002 sa dohodlo stanovenie strategického cieľa Európskej únie stať sa do roku 2010 najkonkurencieschopnejšou a najdynamickejšou znalostnou ekonomikou na svete, zabezpečiť, aby sa systémy vzdelávania a odbornej prípravy EÚ stali do roku 2010 svetovými značkami kvality, a vytvoriť Európsky výskumný a inovačný priestor.
- 3) Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa stretli na zasadnutí Rady „Mobilizácia vzdelanosti v Európe: ako môžu univerzity v plnej miere prispieť k Lisabonskej stratégii“¹ zdôrazňuje dôležitosť reforiem pre vysokoškolské vzdelávanie.
- 4) Hlavy európskych štátov a predsedovia vlád zdôraznili na neformálnom európskom samite v Hampton Court (Spojené kráľovstvo) v októbri 2005 a na zasadnutí Európskej rady v marci 2007 dôležitosť znalostného trojuholníka: vzdelávanie, výskum a inovácia pre konkurencieschopnosť Európskej únie. Vyzvali Komisiu, aby vymedzila konkrétne kroky, ktoré by vychádzali z oznámení Komisie „Úloha univerzít v Európe vedomostí“² a „Mobilizácia vzdelanosti v Európe: ako môžu univerzity v plnej miere prispieť k Lisabonskej stratégii“³.

¹ Ú. v. EÚ C 292/1, 24.11.2005.

² KOM(2003) 58 v konečnom znení.

³ KOM(2005) v konečnom znení.

- 5) Oznámenie Komisie „Naplnenie programu modernizácie univerzít: vzdelávanie, výskum a inovácie“ z mája 2006⁴ poukázalo na deväť oblastí, v ktorých by bolo potrebné prijať kroky pre modernizáciu univerzít. Zasadnutie Európskej rady v júni 2006 požiadalo o kroky nadväzujúce na oznámenie Komisie a vyzvalo členské štáty, aby podporovali excelentnosť a presadzovali modernizáciu, reštrukturalizáciu a inováciu v sektore vysokoškolského vzdelávania s cieľom uvoľniť jeho potenciál a podporiť úsilie Európy o väčší rast a zvyšovanie počtu pracovných miest.
- 6) Zelená kniha Komisie z apríla 2007 „Európsky výskumný priestor: nové perspektívy“ sa stala základom rozsiahlych konzultácií medzi zainteresovanými subjektmi, diskusie medzi inštitúciami a verejnej diskusie. Zdôrazňuje nutnosť posilniť úlohu univerzít a výskumných inštitúcií v presadzovaní excelentnosti.
- 7) Správa nezávislej odbornej skupiny na vysokej úrovni, ktorej predsedal Esko Aho, „Vytvorenie inovačnej Európy“ vyzýva k tesnejšej spolupráci univerzít a iných subjektov zainteresovaných v procese inovácie.
- 8) Výsledkom medzivládneho bolonského procesu 46 zúčastnených krajín je pokrok vo zvýšení medzinárodnej konkurencieschopnosti európskeho vysokoškolského vzdelávania a reformovanie niektorých aspektov vysokoškolského vzdelávania vrátane opatrení na zvýšenie mobility a zamestnateľnosti európskych občanov prostredníctvom vytvorenia európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania.
- 9) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady z 15. novembra 2006, ktorým sa ustanovuje akčný program v oblasti celoživotného vzdelávania na roky 2007 – 2013⁵, sa zakladá na predpoklade, že vyspelá znalostná spoločnosť je kľúčová pre vyššiu rast a vyššiu úroveň zamestnanosti, a že vzdelávanie a odborná príprava sú dôležitými prioritami Európskej únie pre dosiahnutie lisabonských cieľov.

⁴ KOM(2006) 208 v konečnom znení.

⁵ Rozhodnutie č. 1720/2006/ES, Ú. v. EÚ L 327/45 z 24. novembra 2006.

- 10) Program Erasmus v rámci programu celoživotného vzdelávania sleduje dvojaký cieľ – podporovať vytvorenie európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a posilňovať prínos vysokoškolského vzdelávania a vyššieho odborného vzdelávania k procesu inovácie, a za týmto účelom podporuje najmä rozsiahlu mobilitu pracovníkov univerzít a študentov, ako aj mnohostranné projekty a siete zamerané na inováciu, experimentovanie, vývoj nových koncepcií a spôsobilostí a modernizáciu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v Európe.
- 11) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností (2007 – 2013) spolu s osobitným programom „Myšlienky“ a zasadnutím Európskej rady pre výskum, ktoré z neho vychádzalo, poskytuje dôležité nové nástroje, ktoré ovplyvnia výskumnú činnosť na európskych univerzitách.
- 12) Komisia navrhla v novembri 2006⁶ zriadiť Európsky technologický inštitút na podporu integrovaných inovačných, výskumných a vysokoškolských vzdelávacích činností a Rada pre konkurencieschopnosť schválila na svojom zasadnutí 25. júna 2007 všeobecné smerovanie, pokiaľ ide o návrh.
- 13) Cieľom návrhu Komisie na obnovenie programu Erasmus Mundus na obdobie rokov 2009 – 2013 je zlepšovať kvalitu vo vysokoškolskom vzdelávaní a podporu medzikultúrneho porozumenia, čím prispieva k atraktívnosti európskych systémov vysokoškolského vzdelávania a akademickej excelentnosti prostredníctvom rozsiahlej inovačnej spolupráce s tretími krajinami.
- 14) Príspevok Komisie k októbrovému stretnutiu hláv štátov a predsedov vlád, ktoré sa konalo 18. – 19. októbra v Lisabone, pod názvom „Európsky záujem: úspech vo veku globalizácie“, najmä časť „Viac vývoja, výskumu a inovácie“, zdôraznili dôležitosť modernizácie vysokoškolského vzdelávania vo vonkajšom rozmere lisabonskej stratégie.

⁶ KOM(2006) 604 v konečnom znení/2.